

MÜZİK ÖĞRETMENİ ADAYLARININ KİTAP OKUMAYA DÖNÜK TUTUMLARININ PERFORMANS DERSLERİNE İLİŞKİN ETKİLERİ¹

H. Hasan OKAY², H. Serdar ÇAKIRER³, Zafer KURTASLAN⁴

ÖZET

Müzik eğitimi, doğasından dolayı karmaşık uygulama alanlarının eğitsel hedefler gözetilerek yürütülmesine dayanır. Müzik performansının kapsamlı ve çok boyutlu yapısı, müzik yapma ile ilgili tüm disiplinlerde, ayrıntılı bir kuramsal altyapı gerektirir. Bu kuramsal altyapının, müzik yapan ya da müzik yapmayı öğrenen/öğreten kişilerce iyi tanınması ortaya çıkacak müzikal sonuçların derinliğini ve niteliğini dolayısıyla başarısını doğrudan etkileyecektir. Bu unsular, müzik yapma konusuna ilişkin birçok konuda ilgili kişilerin kuramsal altyapı üzerine donanım sahibi olmalarını gerektirmektedir. Bu kuramsal altyapıya ilişkin kitap okumak müzisyenlik ile ilgili herkesin, müzik yapmanın kuramsal altyapısına dönük donanım sahibi olmalarında etki yollardan öne çıkan bir unsurdur. Bu araştırma müzik öğretmeni adaylarının kitap okumaya dönük tutumlarının çalgı ya da ses performans derslerindeki akademik başarılarıyla ilişkilerini belirlemeyi amaçlamaktadır. Çalışmada, Kırmızı tarafından geliştirilmiş, kendisinin izni de alınarak uygulanan “*Öğretmen Adaylarının Kitap Okuma Alışkanlığına Yönelik Tutum Ölçeği*” kullanılmıştır.

Anahtar kelimeler: Müzik performansı, öğretmen adayı, kitap okuma alışkanlığı

¹ 25-27 Nisan 2013 tarihinde 4 International Conference On New Trends In Education And Their Implications (Antalya –Turkey) Konferansı’nda sunulmuş bildirden üretilmiştir.

² Yrd.Doç.Dr., Balıkesir Üniversitesi Necatibey Eğitim Fakültesi, Güzel Sanatlar Eğitimi Bölümü Müzik Eğitimi Anabilim Dalı, Balıkesir, okay(at)balikesir.edu.tr

³ Yrd.Doç.Dr., Konya Necmettin Erbakan Üniversitesi Ahmet Keleşoğlu Eğitim Fakültesi, Güzel Sanatlar Eğitimi Bölümü Müzik Eğitimi Anabilim Dalı, Konya

⁴ Doç. Dr., Konya Necmettin Erbakan Üniversitesi Ahmet Keleşoğlu Eğitim Fakültesi, Güzel Sanatlar Eğitimi Bölümü Müzik Eğitimi Anabilim Dalı, Konya

EFFECTS OF MUSIC TEACHER CANDIDATES' ATTITUDES RELATED TO BOOK READING ON PERFORMANCE

ABSTRACT

Music education depends on processing complex applications by considering educational aims because of its nature. Deep and multi dimensional form of music performance requires a detailed teoritical substructure in every disciplines related to music making. Knowing well that teoritical substructure by musicians or music making learners/teachers effects directly deepness of musical cause and quality and so on achievement. These elements requires to be powered on that substructure for who are related to music making subject. Reading books whiches are about mentioned music making teoritical substructure is a affective way standing on the front of the elements that help everybody linked musicianship. This research aims to evaluate relationships of music candidates' book reading attitudes with academic achievement of instrument or vocal performance lessons. "*Öğretmen Adaylarının Kitap Okuma Alışkanlığına Yönelik Tutum Ölçeği*" (The Attitudes Scale of of Teacher Candidates' Reading Book Trends) is used to gather data by taking permission Mrs. Kırmızı who developed this scale.

Keywords: Music performance, teacher candidates, trend of reading book

Okay, H. Hasan, H. Serdar akırer ve Kurtaslan Zafer. "Müzik Öğretmeni Adaylarının Kitap Okumaya Dönük Tutumlarının Performans Derslerine İlişkin Etkileri". *idil* 4.15 (2015): 73-86.

Okay, H. H., akırer, H. S. ve Zafer, K. (2015). Müzik Öğretmeni Adaylarının Kitap Okumaya Dönük Tutumlarının Performans Derslerine İlişkin Etkileri. *idil*, 4 (15), s.73-86.

Giriş

En yalın ifadeyle müzik yapma eylemi, bir müzik eserinin müzikal niteliklerini ortaya çıkaracak şekilde çalgı ya da çalgı topluluğu; insan sesi ya da ses toplulukları ile seslendirilmesi şeklinde açıklanabilir. Bir esere ait müzikal nitelikleri ortaya çıkartabilmek için, müziğin birçok bileşenden oluştuğunu akılda tutmak ve bu bileşenleri gerektiği oranda ortaya koyarak müzikal performansı sergilemek gerekmektedir. Örneğin tonal bir müzikal motifte ya da cümlede aynı konuşmadaki gibi soru ve cevap etkileri bulunur. Armoni uygulamaları kapsamında birini ve beşinci derece akorlarına bağlı olarak ortaya çıkan bu soru ve cevap etkilerinin, dinleyenin dikkatini çekecek düzeyde üretilebilmesi için crescendo ve decrescendo uygulamalarından faydalanılır. Bu niteliklere, doğru karakterdeki tını için doğru çalgının seçilmesi, artikülasyon uygulamaları gibi ayrı başka unsurlar da eklenebilir.

Müzikal performansa ilişkin bu çok bileşenli yapı, müzik eserini seslendirmek isteyen müzisyen için sorulması gereken birçok teknik soru olduğunu göstermektedir. Hedeflenen müzikal sonucun ortaya çıkması, performansı gerçekleştiren müzisyen ya da müzisyenlerin tüm bileşenleri doğru oranda yönetmesiyle mümkündür. Bu özelliğiyle müzikal performans, bileşenlerin niteliklerinden dolayı gerek zihinsel gerekse bilişsel çerçevede iyi kurgulanmış bir analiz süreci ile ortaya konabilir. Müzik yapmaya ilişkin bileşenlerin üzerine tartışabilmek, analiz yapabilmek ve doğru olan seçeneğe yönelmek için özellikle bilişsel konular önem taşımaktadır.

Toplumda öncelikle sanat eğitimcisi kimliği ile görev yapan müzik öğretmenleri, lisans eğitimleri süresince müzik yapmaya ilişkin teknik becerileri edinirler ve uygulurlar. Meslek yaşantılarında genç toplum bireylerine müzik yaptırma konusunda kullanacakları bu becerilerine dönük olarak, entelektüel bir birikim yapmaları da müzik öğretmenleri açısından önemlidir. Yukarıda dile getirilen müzik performansına ilişkin bilişsel konular, böyle bir birikimi ilgilendirir.

Bir müzisyen sadece ses üretmekten değil, üreteceği sese ilişkin bazı estetik soruları cevaplamaktan da sorumludur. Besteci, bestecinin hayatı, eserin formu gibi bilişsel ayrıntıları da değerlendirebilmeli ve bu bilgileri müziğine yansıtılabilmelidir. Dolayısıyla müzik yapan bir kişinin, bilgi edinmeye dönük davranışlar geliştirmesi beklenebilir.

Kitaplar ve kitap okumaya yönelik geliştirilmiş olan davranışlar, dile getirilen entelektüel birikimin elde edilmesinde etkili ve öncelikli unsurlardandır. Ulusal eğitim sisteminde de etkileri olduğu düşünülen okuma eğilimine yönelik, birçok

araştırma göze çarpmaktadır. Çeşitli yaş gruplarını konu edinen bu araştırmalarda (Can, Türkyılmaz, Karadeniz, 2010; Duran, Sezgin, 2012; Balcı, Uyar, Büyükkiz, 2012; Başaran, Ateş, 2009; Akca, 2008; Balcı, 2009; Sünbül ve diğerleri, 2010) ergenlik dönemi, 4., 5. ve 6. sınıf düzeyleri ile lise düzeylerinin dikkate alındığı görülebilir. Genel eğitim açısından önemli olduğu düşünülen bu dönemlerin yanında üniversite öğrencilerinin temel alındığı, okuma eğilimlerinin belirlenmesini amaçlayan ve bu eğilimlerin çeşitli değişkenlerle ilişkilerini inceleyen araştırmalar da ilgili literatürde yer almaktadır (Odabaş, Odabaş, Polat, 2008; Arslan, Çelik, Çelik, 2009; Yılmaz, Köse, Korkut, 2009; Akçakaya vd, 2012).

Öğretmen adaylarının okuma alışkanlıklarının incelenmesi konusunda, farklı disiplinlerden örnekleri de görülecek şekilde literatürde geniş bir şekilde yer almaktadır (Mavi ve Çetin, 2004; Arı, Demir, 2013; Bozbolat, 2010; Ülper, Çeliktürk, 2013; Kolaç, 2007; Güngör, 2009; Yılmaz, 2006; Pekkanlı, Kartal, 2010; Yalınkılıç, 2007). Öğretmen adaylarının okuma alışkanlıkları ve bu alışkanlıkların çeşitli değişkenlerle incelenmesine yönelik araştırmalar da göze çarpmaktadır (Yılmaz, Benli, 2010; Köse, Yılmaz, 2012; Aslantürk, Saracaloğlu, 2010; Özbay, Bağcı, Uyar, 2008; Karasakaloğlu, Saracaloğlu, Dedeşali, 2010)

Yukarıda görülen geniş literatür, okuma alışkanlıklarının eğitsel süreçler açısından önemli bir etken olarak kabul edildiğini gösterir niteliktedir. Birçok farklı disiplinde bu konuya ilişkin araştırmalar görülmesine karşın, müzik eğitiminde okuma alışkanlığına yönelik hiçbir çalışmanın yapılmamış olması bu alanda bir eksiklik olarak göze çarpmaktadır. Müzik yapmaya ilişkin bilişsel bileşenler akla geldiğinde, müzik eğitiminde yüklü bir bilgi gereksinimi olduğu söylenebilir. Müzik öğretmeni adaylarının bireysel çalgı, piyano, orkestra/oda müziği ve koro derslerindeki müzik performansları ile okuma alışkanlıklarının arasındaki ilişkilerin niteliğini belirlemenin müzik eğitime ilişkin süreçlerde kitap okumanın ne derece etken olduğuna ilişkin bazı öneriler sunacağı düşünülmektedir. Bu düşünceden hareketle araştırmada müzik öğretmenliği adaylarının performans dersleri ile okuma alışkanlıkları arasındaki ilişkilerin belirlenmesi amaçlanmaktadır.

Yöntem

Çalışmada değerlendirilecek veriler, 3. ve 4. sınıf düzeylerini kapsar şekilde, Balıkesir Üniversitesi Necatibey Eğitim Fakültesi ve Konya Necmettin Erbakan Üniversitesi Ahmet Keleşoğlu Eğitim Fakültesi Güzel Sanatlar Eğitimi Bölümü Müzik Eğitimi Anabilim Dalı öğrencisi olan 96 öğrencinin kitap okuma eğilimleri ve performans derslerindeki başarı puanları elde edilerek toplanmıştır. Performans dersleri bireysel çalgı, piyano, koro ve orkestra/oda müziği dersleriyle sınırlanmıştır.

Bu sınırlamanın gereği, performansa dayalı bu derslerin ortak olarak ancak 3. ve 4. sınıfın öğrencilerinden oluşan örneklem ile değerlendirmeye alınabilecek olmasıdır.

Veri toplama aracı olarak Kırmızı tarafından geliştirilmiş olan ve bu çalışmada değerlendirmek üzere araştırmacının izni de alınarak “Öğretmen Adaylarının Kitap Okuma Alışkanlığına Yönelik Tutum Ölçeği” kullanılmıştır. Ölçek, 34 maddeden oluşan, üç faktörlü ve Croanbach’s Alpha güvenilirlik katsayısı 0,95 oranıyla, mükemmel düzeyde ölçme güvenirliliği olan bir ölçme aracı olarak literatürde yerini almıştır (Kırmızı, 2012). Öğrencilerin derslerden aldıkları 2012-2013 Güz Yarıyılı notları da akademik başarı puanları olarak değerlendirilmiştir.

Araştırma konusunu oluşturan performans derslerine ait başarı puanları ile okuma alışkanlığı arasındaki ilişkiyi belirlemek üzere parametrik ve parametrik olmayan testler kullanılmış; cinsiyet, mezuniyet, sınıf düzeyi değişkenleri ile ilişkilerin belirlenebilmesi için ise bağımsız örneklem t-testi yapılmıştır. Müzik öğretmenliği adaylarının kitap okuma eğilimlerini belirlemek üzere ölçekten alınacak en yüksek puan eşit şekilde dörde bölünmüş ve “düşük, orta, iyi, yüksek” nitelik ifadeleriyle tanımlanmıştır. Veriler tablolaştırılacak, bulgular ve yorum bölümünde değerlendirilmiştir.

Tutum puanları ile akademik başarı puanlarının arasındaki ilişkileri ortaya koyabilmek için kullanılacak testleri belirlemek için, eldeki verilerin dağılımı göstermesi önem taşımaktadır. Araştırmada kullanılacak verilerin normal dağılıma uygunluğunu belirlemek için Tek Örneklem Kolmogorov-Smirnov Testi Tablo 2’de görülebilir. Bu sonuçlara göre normal dağılım gösteren veriler Pearson Korelasyon Katsayısı ile parametrik olmayan testler de Spearman Sıra Korelasyonu kullanılmıştır.

Tablo 1. Verilerin Normal Dağılıma Uygunluğu

	Okuma Eğilimi Tutum Puanı	Bireysel Çalgı Dersi Akademik Başarı Puanı	Piyano Dersi Akademik Başarı Puanı	Orkestra / Oda Müziği Dersi Akademik Başarı Puanı	Koro Dersi Akademik Başarı Puanı
n	96	96	96	96	96
Ort.	117,1667	69,2917	63,5208	77,6875	80,7188
ss	22,04668	21,29834	23,28902	18,28736	13,45144

Absolute	,114	,092	,169	,111	,142
Pozitif	,049	,081	,065	,111	,076
Negatif	-,114	-,092	-,169	-,103	-,142
Z	1,117	,905	1,657	1,090	1,392
p	,165	,386	,008	,186	,041

Tablo 1 incelendiğinde, $p > ,050$ düzeyinde piyano dersi ($p = ,008$) ve koro ($p = ,041$) derslerinde dağılımın normal olmadığı göze çarpmaktadır. Buna göre, piyano ve koro derslerinde akademik başarı ile kitap okuma eğilimi tutum ölçeği ilişkileri incelenirken parametrik olmayan Spearman Sıra Korelasyonu, diğer ölçümlerde ise Pearson Korelasyon Katsayısı uygulanacaktır.

Bulgular ve Yorum

Çalışmanın bu bölümünde, elde edilen veriler istatistik işlemleriyle değerlendirilip tablolaştırılmış ve yorumlanmıştır.

Tablo 2. Müzik Öğretmenliği Adaylarının Kitap Okuma Eğilimleri

Puan Grupları	F	%
Düşük	0	0,0
Orta	11	11,5
İyi	55	57,3
Yüksek	30	31,3
Toplam	96	100

Tablo 2’de görüleceği gibi müzik öğretmenlerinin kitap okuma eğilimlerinin % 57,3 oranıyla “iyi” düzeyde ve % 31,3 oranıyla da “yüksek” düzeyde temsil edildiği görülmektedir. Bu oranlarla müzik öğretmenlerinin “iyi” ve “yüksek” düzeyde kitap okumaya ilişkin tutum taşıdıkları; bu eğilimin müzik öğretmeni adaylarının meslek yaşantıları açısından ve meslek grubu açısından anlamlı olduğu

yorumlanabilir. Bu oranların yanında “düşük” düzeyde kitap okuma eğiliminin hiç temsil edilmiyor olması da, bu olumlu eğilimi pekiştirir görünmektedir.

Tablo 3. Müzik Öğretmen Adayları Okuma Eğilimi Puanlarının Cinsiyet Değişkenine Göre Değerlendirilmesi

<i>Cinsiyet</i>	<i>N</i>	$\bar{\chi}$	<i>Ss</i>	<i>sd</i>	<i>t</i>	<i>P</i>
Kız	49	126,92	13,81	94	-4,940	,000*
Erkek	47	107,00	24,45			

*p < ,05

Tablo 3’de görülen müzik öğretmen adaylarının okuma eğilimi puanları cinsiyet değişkeni bağımsız gruplar t testi ile incelendiğinde p < ,05 düzeyinde kız öğrenciler ile erkek öğrenciler arasında anlamlı bir farklılık olduğu görülmektedir. Aritmetik ortalamalara dikkat edildiğinde bu farkın, kız öğrencilerin ortalamalarının ($\bar{\chi}$ =126,92) erkek öğrencilerinkine göre ($\bar{\chi}$ =107,00) daha yüksek olmasından kaynaklandığı; Bu durumda, kız öğrencilerin erkek öğrencilere göre, kitap okumaya yönelik daha duyarlı oldukları söylenebilir.

Tablo 4. Müzik Öğretmen Adayları Okuma Eğilimi Puanlarının Mezuniyet Değişkenine Göre Değerlendirilmesi

<i>Mezuniyet</i>	<i>N</i>	$\bar{\chi}$	<i>ss</i>	<i>sd</i>	<i>t</i>	<i>P</i>
Güzel Sanatlar Lisesi	69	119,97	20,94	94	2,025	,046*
Genel Lise	27	110,00	23,56			

*p < ,05

Müzik öğretmeni adaylarının kitap okuma eğilimine yönelik eğilimlerinin, mezun oldukları okullara göre bağımsız gruplar t testi ile incelendiği Tablo 4’de,

güzel sanatlar lisesi ve genel lise mezunları arasında $p < ,05$ düzeyinde fark olduğu görülmektedir. Bu farkın kaynağı, aritmetik ortalamalara göre güzel sanatlar lisesi mezunlarının ($\bar{\chi}=119,97$), genel lise mezunlarına ($\bar{\chi}=110,00$) göre daha yüksek bir okuma eğilimi taşımalarından ortaya çıktığı söylenebilir.

Tablo 5. Müzik Öğretmen Adayları Okuma Eğilimi Puanlarının Sınıf Düzeyi Değişkenine Göre Değerlendirilmesi

<i>Sınıf Düzeyi</i>	<i>N</i>	$\bar{\chi}$	<i>ss</i>	<i>sd</i>	<i>t</i>	<i>P</i>
3. sınıf	55	117,781	23,92	94	,315	,753*
4. sınıf	41	116,341	19,51			

* $p > ,05$

Tablo 5 'de verilen müzik öğretmen adaylarının okuma eğilimi puanlarının, sınıf düzeyi ile ilişkisini belirlemek için yapılan bağımsız gruplar t testi sonuçlarına göre, $p < ,05$ düzeyinde anlamlı bir farklılık olmadığı ($p = ,753$) görülmektedir. Buna göre sınıf düzeylerinin okuma eğiliminde bir farklılık taşımadığı söylenebilir.

Tablo 6. Müzik Öğretmen Adayları Bireysel Çalgı Dersi Akademik Başarı Puanlarının Okuma Eğilimi Puanlarıyla İlişkisi

	Bireysel Çalgı Dersi Akademik Başarı Puanı
Okuma Eğilimi Tutum Puanı	,245
P	,016*
N	96

* $p < ,05$

Müzik öğretmeni adaylarının okuma eğilimlerinin, performans alanı olarak bireysel çalgı dersinde sergiledikleri akademik başarı ile ilişkisi Pearson Korelasyon Katsayısı ile sınırlanarak Tablo 6'da verilmektedir. Tablo 6, $p < ,05$ düzeyinde incelendiğinde, bireysel çalgı akademik başarı puanları ile okuma puanları arasında

düşük düzeyde anlamlı bir ilişkinin olduğu görülebilir ($r = ,245$, $n = 96$, $p = ,016$). Bu bulgunun, okuma eğilimi ile çalgı performansında müzikal ifadeye ilişkin entelektüel birikimin önemini taşıdığı söylenebilir. İlişkinin düzeyinin düşüklüğü ise müzikal performans beklentisinin daha yüksek olduğu konservatuar gibi ortamlarda yeni araştırma olanaklarının gerekliliğini ortaya koyar görünmektedir.

Tablo 7. Müzik Öğretmen Adayları Pişano Dersi Akademik Başarı Puanlarının Okuma Eğilimi Puanlarıyla İlişkisi

	Pişano Dersi Akademik Başarı Puanı
Okuma Eğilimi Tutum Puanı	,181
P	,077
N	96

* $p > ,05$

Tablo 7’de müzik öğretmeni adaylarının kitap okuma eğilimlerinin pişano dersi ile $p < ,05$ düzeyinde ilişkisine ait değerler görülmektedir. Kitap okuma eğilimi ile pişano dersi akademik başarı puanları arasında anlamlı bir ilişkinin ($p = ,077$) olmadığı görülebilir.

Tablo 8. Müzik Öğretmen Adayları Koro Dersi Akademik Başarı Puanlarının Okuma Eğilimi Puanları ile İlişkisi

	Koro Dersi Akademik Başarı Puanı
Okuma Eğilimi Tutum Puanı	-,030
P	,773*
N	96

* $p > ,05$

Tablo 8’de müzik öğretmeni adaylarının okuma eğilimlerinin, toplu performans alanı olarak koro dersinde sergiledikleri akademik başarı ile ilişkisi görülmektedir. İlgili tablo incelendiğinde, koro dersi akademik başarı puanları ile okuma puanlarını temsil eden gruplar arasında $p < .05$ düzeyinde, anlamlı bir farklılık olmadığı ($p = ,773$) dile getirilebilir. Dolayısıyla koro dersi akademik başarı puanları ile kitap okuma eğiliminin bir ilişkisinin olmadığı söylenebilir.

Tablo 9. Müzik Öğretmen Adayları Orkestra Dersi Akademik Başarı Puanlarının Okuma Eğilimi Puanları ile İlişkisi

	Piyano Dersi Akademik Başarı Puanı
Okuma Eğilimi Tutum Puanı	,119
P	,247
N	96

* $p > ,05$

Müzik öğretmen adaylarının orkestra dersi akademik başarı puanlarının okuma eğilimi puanlarına göre değerlendirildiği Tablo 9 $p < ,05$ düzeyinde anlamlı bir farklılık aranmıştır. Tabloda sunulan veriler incelendiğinde, okuma eğilimi ile orkestra/oda müziği dersi akademik başarı puanları dikkate alındığında anlamlı bir farkın olmadığı ($p = ,247$) dile getirilebilir.

Sonuç, Tartışma ve Öneriler

Araştırma bulgularına ilişkin sonuçlar ve bu sonuçlara ilişkin geliştirilmiş öneriler aşağıda görülebilir.

Araştırmada elde edilen bulgulara ilişkin şu sonuçlar ortaya çıkmıştır.

1. Müzik öğretmenliği adaylarının iyi düzeyde okuma alışkanlığına sahip oldukları belirlenmiştir (Tablo 2). Elde edilen veriler yorumlandığında, müzik öğretmeni adaylarının kendilerini kitap okuma alışkanlıkları kapsamında iyi düzeyde gördükleri söylenebilir. Araştırmada göstermiş oldukları okuma eğilimi, müzik öğretmenliği mesleği açısından olumlu karşılanabilir. Bunun yanında bu görüntü, müzik öğretmenliği adaylarının entelektüel birikimlerine ilişkin bazı yüksek beklentileri de doğurabilir.

2. Okuma alışkanlığına yönelik bayan öğretmen adaylarının, erkek öğretmen adaylarına göre daha yüksek bir okuma eğilimi gösterdikleri söylenebilir (Tablo 3). Erkek öğretmen adaylarının bayan adaylara kıyasla gösterdiği düşük okuma eğiliminin nedeni başka araştırmaların konusu olabilir.

3. Güzel sanatlar lisesi mezunu müzik öğretmenliği adayları, genel lise mezunlarına göre daha yüksek okuma alışkanlığı eğilimi göstermektedirler (Tablo 4). Ortaya çıkan bu sonucun kaynağının, okuma alışkanlığının erken yaşlarda gelişen bir davranış olduğu görüşü benimsenirse, öğretmen adaylarının lisans eğitimlerinden önceki dönemlerde aranması akla yatkındır.

4. Müzik öğretmenliği adaylarının sınıf düzeylerine göre okuma eğilimi puanlarında bir farklılık yoktur (Tablo 5). Araştırma kapsamında iki düzey olarak 3. ve 4. sınıfların ele alınması ve birbirine yakın düzeyler olması bu durumun nedeni olarak sunulabilir.

5. Müzik öğretmenliği adaylarının, piyano, orkestra/oda müziği ve koro derslerine ilişkin akademik başarı notları ile okuma alışkanlığına yönelik tutum puanları arasında, anlamlı bir ilişkinin olmadığı görülmüştür (Tablo 7, Tablo 8, Tablo 9). Çalışma kapsamında, okuma eğilimi ile performans dersleri arasındaki ilişki sınanmıştır. Yapılan istatistik analizleri, okuma eğilimi ile performans derslerinin üçünde, anlamlı bir ilişkinin olmadığını ortaya koymuştur.

6. Bireysel çalgı dersi akademik başarı notu ile okuma eğilimleri arasında düşük düzeyde bir ilişki olduğu belirlenmiştir (Tablo 6). Bu ilişki, çalgı performansı ile kitap okumadan kaynaklanan entelektüel birikimin bazı ilişkileri olabileceğini

göstermektedir. Dolayısıyla müzikal performansa yönelik gerekli olan bilişsel dağar ile performans ilişkisinin çalgı eğitiminde daha çok öne çıktığı ortadadır.

Tüm bu bilgilerin ışığında, iyi düzeyde okuma eğilimi taşıyan müzik öğretmeni adaylarının bu alışkanlıklarının farklı değişkenlerle de sınanması yeni araştırmalar için önerilebilir. Araştırma kapsamında sadece performans derslerine ilişkin ele alınan kitap okuma eğilimi, farklı ders grupları için de bir değerlendirme konusu olmalıdır.

KAYNAKLAR

Akca, Ç. (2008). İlköğretim ikinci kademe öğrencilerine kitap okuma alışkanlığı kazandırmada Türkçe öğretmenlerinin rolü. Yayınlanmamış yüksek lisans tezi. Yeditepe Üniversitesi Sosyal Bilimler Üniversitesi Enstitüsü.

Akçakaya, M. vd. (2012). Hemşirelik öğrencilerinin kitap okuma alışkanlığına ilişkin tutumları: Bir sağlık yüksekokulu örneği. İstanbul Üniversitesi Florence Nightingale Hemşirelik Dergisi, 20(2), 120-128.

Arı, E. ve Demir, M.K. (2013) İlköğretim bölümü öğretmen adaylarının kitap okuma alışkanlıklarının değerlendirilmesi. Ana Dili Eğitimi Dergisi, 1(1), 116-128.

Arslan, Y., Çelik, Z. Çelik, E. (2009). Üniversite öğrencilerinin okuma alışkanlığına yönelik tutumlarının belirlenmesi. Pamukkale Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi, 26, 113-124.

Aslantürk, E., Saracaloğlu, A.S. (2010). Sınıf öğretmenlerinin ve sınıf öğretmeni adaylarının okuma ilgi ve alışkanlıklarının karşılaştırılması. Anadolu Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi, 11(1), 155-176.

Balcı, A. (2009). İlköğretim 8. sınıf öğrencilerinin kitap okuma alışkanlığına yönelik tutumları. Mustafa Kemal Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi, 6(11), 265-300.

Balcı, A., Uyar, Y., Büyükkiz, K.K. (2012). İlköğretim 6. sınıf öğrencilerinin okuma alışkanlıkları, kütüphane kullanma sıklıkları ve okumaya yönelik tutumlarının incelenmesi. Turkish Studies-International Periodical for The Languages, Literature and History of Turkish or Turcic, 7(4), 965-985.

Başaran, M., Ateş, S. (2009). İlköğretim beşinci sınıf öğrencilerinin okumaya ilişkin tutumlarının incelenmesi. *Gazi Üniversitesi Fakültesi Dergisi*, 29(1), 73-92.

Bozpolat, E. (2010). Öğretmen adaylarının okuma alışkanlığına ilişkin tutumlarının değerlendirilmesi (Cumhuriyet Üniversitesi Eğitim Fakültesi örneği). *Journal of World of Turks*. 2(1), 411-428.

Can, R., Türkyılmaz, M., Karadeniz A. (2010). Ergenlik dönemi öğrencilerinin okuma alışkanlığı. *Ahi Evran Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 11(3), 1-21.

Demir, T. (2009). İlköğretim II. kademe öğretmen adaylarının okuma alışkanlıkları üzerine bir araştırma (Gazi Üniversitesi örneği). *Turkish Studies-International Periodical for The Languages, Literature and History of Turkish or Turkic*, 4(3), 717-745.

Duran, E., Sezgin, B. (2012). İlköğretim 4. ve 5. sınıf öğrencilerinin okuma alışkanlıklarının ve ilgilerinin belirlenmesi. *Turkish Studies-International Periodical for The Languages, Literature and History of Turkish or Turkic*, 7(4), 1649-1662.

Güngör, E. (2009). İlköğretim V. sınıf öğrencilerinin kitap okuma alışkanlığı ile Türkçe dersi akademik başarıları arasındaki ilişkinin incelenmesi. Yayımlanmamış yüksek lisans tezi. Çukurova Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Sınıf Öğretmenliği Anabilim Dalı.

Karasakaloğlu, N., Saracaloğlu, A.S., Dedeşali, N.C. (2010). Yazılı anlatım dersinin sınıf öğretmeni adaylarının iletişim becerileri ile okuma ilgi ve alışkanlıklarına etkisi. *Kastamonu Eğitim Fakültesi Dergisi*, 18(2), 389-402.

Kolaç, E. (2007). Sınıf öğretmeni adaylarının okuyucu profilleri. *Anadolu Üniversitesi VI. Ulusal Sınıf Öğretmenliği Eğitimi Sempozyumu: Eskişehir*.

Köse, A., Yılmaz, Y. (2012). Öğretmen adaylarının okuma tutumlarının farklı değişkenlere göre değerlendirilmesi. *Gazi Üniversitesi I. Uluslararası Türkçe Eğitimi Öğrenci Kongresi Bildirileri*.

Mavi, H.F., Çetin, B. (2004). Beden eğitimi öğretmen adaylarının kitap okumaya ilişkin görüş ve tutumlarının değerlendirilmesi. *BESBD*, 4(1), 1-11.

Odabaş, H., Odabaş, Z.Y., Polat, C. (2008). Üniversite öğrencilerinin okuma alışkanlığı: Ankara Üniversitesi örneği. *Bilgi Dünyası*, 9(2), 431-465.

Özbay, M., Bağcı, H., Uyar, Y. (2008). Türkçe öğretmen adaylarının okuma alışkanlığına yönelik tutumlarının çeşitli değişkenlere göre değerlendirilmesi. *İnönü Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 9(15), 117-136.

Pekkanlı, İ., Kartal, E. (2010). Yabancı dil öğretmen adaylarının anadil ve yabancı dilde okuma alışkanlıkları üzerine bir araştırma (Uludağ Üniversitesi Eğitim Fakültesi örneği). *Journal of World of Turks*. 2(3), 91-105.

Sünbül, A.M., Çalışkan, M., Çintaş, D., Demirer, V., Yılmaz, E., Alan, S., Ceran, D. (2010). Lise öğrencileri kitap okuma alışkanlıkları: Konya İli araştırma raporu. Selçuk Üniversitesi Matbaası: Konya.

Ülper, H., Çeliktürk, Z. (2013). Öğretmen adaylarının okuma motivasyonlarının değerlendirilmesi: Mehmet Akif Ersoy Üniversitesi örneği. *Adıyaman Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi Türkçenin Eğitimi Öğretimi Özel Sayısı*, 6(11), 1033-1057.

Yılmaz, B., Köse, E., Korkut, Ş. (2009). Hacettepe Üniversitesi ve Bilkent Üniversitesi öğrencilerinin okuma alışkanlıkları üzerine bir araştırma. *Türk Kütüphaneciliği*, 23(1), 22-51.

Yılmaz, Z., A. (2006). Sınıf öğretmeni adaylarının okuma alışkanlığı. *İlköğretim Online*, 5(1), 1-6.

Yalınkılıç, K. (2007). Türkçe öğretmen adaylarının okumaya ilişkin tutum ve görüşleri. *Uluslararası Sosyal Araştırmalar Dergisi*, 1(1), 225-241.

Yılmaz, M., Benli, N. (2010). Sınıf öğretmeni adaylarının okuma alışkanlığına yönelik tutumlarının bazı değişkenlere göre incelenmesi. *Erzincan Eğitim Fakültesi Dergisi*, 12(1), 281-291.